

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK BÖLÜMÜ LİSANS PROGRAMI

SOSYAL ANTROPOLOJİ DERSİ FİNAL ÖDEVİ

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE KÖYLER
ROMANYA GÖÇMENLERİNİN KÖYÜ “ BÜYÜKKILIÇLI ”
MAHALLEYE DÖNÜŞTÜRÜLEN CADDELİ, SOKAKLI KÖYLERİMİZ

Berkay ARIKAN / Cihat SAVAŞ / Yücel KILIÇ

ÖĞRETİM ÜYESİ
Yard. Doç. Dr. Cem ÖZİŞİK

İSTANBUL
Mayıs, 2014

Üç farklı başlıkla yola çıkılan bir ödevdir bu. Huzurevi ziyaretleri ile başlayan, Sultanahmet ve Gülhane ile devam eden ve köy ziyareti ile sonuçlanan süreç. Huzurevi ziyaretleri ile ilgili yapılan çalışmalar 16.05.2014 16.00’da sonuçlanmıştır. 19.05.2014 Pazartesi gününün tatil olması nedeniyle bu ziyaretler rafa kaldırılmıştır. Bu çalışmanın tamamlanması için çaba sarf edilmiş, elibos biçimde beklenilmemiş “ Sultanahmet ve Gülhane ”de insanlara sorular sorulmuş ancak insanlardan kameraya konuşma konusunda red cevabı alınmıştır. Güvensizlik. Ve ödev köy ziyareti ile sonuçlandırılma noktasına varmıştır.

17 Mayıs 2014. 09.45 yola çıkış. Güzergâhımız Yenibosna-Silivri. Yaklaşık iki saat süren bir yolculuk. İlk durak Silivri Otogarı. Otogar’dan “ Alipaşa- Küçükkılıçlı- Büyükkılıçlı ” köyelerine giden dolmuş ile yolumuza devam ediyor. Seçilen köy: Büyükkılıçlı. “ Büyükkılıçlı ” adını dolmuşçu ağabeyimizin aktarımıyla savaşta kullanılan kılıçların büyüklüğünden almış. 1920’lerde Romanya’dan göçmüş insanlardan oluşan bir göçmen köyü burası. Adı köy ancak kendisi köylülük tanımından çoktan çıkmış. Son yasal düzenlemeler sonucu “mahalle” adını almış. Modern köy demek yerinde bir tanımlama olsa gerek. 5 bakkallı, 4 kahvehaneli, itfaiye işletmesi, sağlık ocağı, ilkokul ve ortaokulu-ki güzel bir okul-, doğalgazlı evleri, düzgün sokakları ve caddesi ile şirin bir köy! Yaklaşık 1000 kişinin barındığı söylenen köyde insanların büyük çoğunluğu tatlı, sıcakkanlı, misafirperver. Nüfus yoğunlukla orta yetişkinlerden oluşmaktadır. Yaşları ileri olanların çocukları Silivri’de çalışıyor, yaşıyor. “ Bayramdan bayrama ” köyelerini ziyaret ediyorlar, anne ve babalarını kışın evlerinde misafir ediyorlar. Köyde gençler de var pek tabii. Ancak gençlerin azınlıkta olduğu sokaklarda ve caddede gözlemleniyor. Buse, Erdem, Berkan, Simge, Arda, Yasin bunlardan birkaçı. Görüşmeler genellikle kahvehanede Cemal, Sıtkı, Lütfü Bey Amca’lar ile yapılmıştır. Emine Teyze de bizlere yardımcı olmuştur. Sohbet esnasında sorulan sorular şu şekildedir?

1. Geçmiş- günümüz benzerlik ve farklılıkları nelerdir?
2. Kültürel öğelerden bahsedebilir misiniz? (Evlilik, akrabalık ilişkileri vb.)
3. Gençler ve saygı konusu hakkında gözlemlerinizi nelerdir?

4. “ Teknoloji ile gelen yenilikler ve eskiye özlem ” arasındaki ilişkiyi anlatır mısınız?
5. “ Eskiden böyleydi. ” dedikleriniz nelerdir?

Teyzeler çekingen, amcalar daha aktif. Kamerayı görünce sorulan soru: “ Hangi televizyonda çıkacağız? ” Merak. Genellikle değişimin kaçınılmaz olduğunu dillendiriyorlar. Paydaşları “ kültüre sahip çıkmak ”. Çağın getirilerinden faydalanmak gerektiğini yüksek perdeden dillendirdiler. Gençlerin özgürlüğünü savundular, gençlere sonuna kadar güvendiklerini yinelediler. Çok fazla değişiklik olmadığı konuşmalardan ortaya çıkıyor. Sorulan soruların belki de niteliksel anlamda uygun olmaması ki bu mümkündür istenilen sonuca ulaşma konusunda bizleri zorlamıştır. Yahut köy motifinden sıyrılmış bir mekândan veri toplamaya çalışmak da bu çalışmanın sonucunu etkilemiştir. Gözlemler sonucunda tesbit edilen durumlar şu şekildedir:

1. İnsanlar anılarını biriktirmemektedirler. “ Her şey aynı. ” cümlesi bu maddeyi desteklemektedir. Bu zamanın ruhuna aykırı bir durumdur.
2. Kadının özgüvensizliği ve insana güvensizlik ileri boyutlardadır.
3. Köy insanının “ merak ” sonucu kameralara konuştuğu düşünülmektedir.
4. “ İstanbul ” yaşamının insan hayatını büyük dönüşümle şekillendirdiği gözlemlenmiştir.
5. İnsanların kültürel mirasa sahip çıkma, kültürü aktarma konusunda başarısızlığı tarafımızca belki de en büyük eleştiridir.
6. Siyaset konusunda herkesin kamera olsun/olmasın saatlerce konuşabilecek potansiyel sergilemeleri “ Ne yapıyoruz? ” sorusunu defalarca sormamıza neden olmuştur.

Teşekkür ederiz.